

algemene informatie

november 2010

centrum voor autisme

dr. leo kannerhuis

verder met autisme

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
1 Het Dr. Leo Kannerhuis, centrum voor autisme	3
Positionering, visie en missie	3
Een autisme-spectrumstoornis	4
De behandeling van een autisme-spectrumstoornis	5
2 Het behandelaanbod	6
Scholing, training en therapie	6
3 De afdelingen	11
Polikliniek Doorwerth	11
Polikliniek Amsterdam	13
Kinderkliniek	13
Deeltijdbehandeling voor kinderen	14
Jongerenkliniek	15
Deeltijdbehandeling voor jongeren	16
De Logeervoorziening	20
Workhome, woon-werkgemeenschap voor volwassenen	21
Leer-leefvoorziening voor jongeren	23
4 Algemeen	24
Doelstelling behandeling	24
Algemene aanmeldcriteria	24
Aanmeldprocedure	25
Vervolgprocedure	25
5 Overige dienstverlening en activiteiten	26
6 Toekomstplannen	30
7 De Cliëntenraad	31
8 Adressen	32

INLEIDING

Voor u ligt de algemene brochure van het Dr. Leo Kannerhuis, centrum voor autisme.

In deze brochure vindt u een overzicht van het aanbod van het Dr. Leo Kannerhuis. Per afdeling is een korte omschrijving van aanbod en doelgroep opgenomen (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 2 is gewijd aan een beschrijving van het behandelaanbod. Visie, missie en een korte beschrijving van een autisme-spectrumstoornis treft u aan in hoofdstuk 1. Voor een uitgebreide beschrijving van deze onderwerpen verwijzen we u naar de nota 'Springzaad'. Springzaad geeft een uitgebreid overzicht van verleden, heden én toekomst van het Dr. Leo Kannerhuis.

Voor een aanmelding kunt u gebruik maken van het aanmeldformulier dat gedownload kan worden via de website. Opvragen per e-mail of telefoon kan ook. Per afdeling is een apart aanmeldformulier, waarop staat vermeld welke stukken bij de inzending van de aanmelding gevoegd dienen te worden. Op pagina 21/22 vindt u de aanmeldcriteria en de aanmeldprocedure.

Voor meer informatie, het opvragen van brochures, aanmeldformulieren etc. verwijzen wij u naar onze website: www.leokannerhuis.nl.

E-mailen kan ook: info@leokannerhuis.nl of per telefoon: 026 3333 037.

Doorwerth, november 2010

1 HET DR. LEO KANNERHUIS, CENTRUM VOOR AUTISME

Positionering

- Het Dr. Leo Kannerhuis is een gespecialiseerd (kinder- en jeugd)psychiatrisch ziekenhuis met een gedifferentieerd, vraaggestuurd zorg-/behandelaanbod voor mensen met een autisme-spectrumstoornis (ASS).
- Daarnaast is het Dr. Leo Kannerhuis een kenniscentrum voor consultatie, detachering, voorlichting, opleiding en onderzoek met betrekking tot autisme.
- Het Dr. Leo Kannerhuis is een top-klinische voorziening die op een pro-actieve wijze bijdraagt aan het ontwikkelen en versterken van de autismehulpverlening in Nederland.

Visie en missie

De missie van het Dr. Leo Kannerhuis is het bieden van optimale, specialistische zorg aan mensen met een autisme-spectrumstoornis. Getracht wordt de opgedane kennis en ervaring om te zetten in een passend individueel hulpaanbod. De cliënt met zijn hulpvraag is het uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van het zorgaanbod: hij staat centraal in dit proces.

Doel van de behandeling is -uitgaande van de individuele hulpvraag- het opheffen van de stagnatie in de ontwikkeling en het op gang brengen van de persoonlijke groei van de cliënt. Hierbij zijn zelfredzaamheidsvaardigheden, communicatieve en sociale vaardigheden belangrijke ontwikkelingsgebieden. Daarnaast is het van belang met de cliënt en zijn netwerk (ouders/verzorgers) te zoeken naar aanpassingen in de leefomgeving, zodat de mogelijkheden van de cliënt optimaal tot zijn recht kunnen komen.

Uitgangspunt is het respect voor de eigenheid van het individu. Door middel van individuele en groepstherapeutische behandeling wordt beoogd te komen tot het verwerven van een zo groot mogelijke maatschappelijke zelfstandigheid en persoonlijke ontplooiing van de cliënt. Dit kan voor ieder individu verschillend zijn. Voor de een betekent dit een zelfstandiger en minder hulpbehoevend leven, voor de ander een betere contactvaardigheid binnen de eigen omgeving.

Een autisme-spectrumstoornis

Autisme is een handicap die zich niet makkelijk laat omschrijven. Autisme kan namelijk op verschillende wijzen tot uitdrukking komen. Reden waarom gesproken wordt van een autisme-spectrumstoornis (ASS). Autisme is een aangeboren stoornis in de hersenen die beperkingen oplevert in allerlei gradaties tijdens alle levensfasen en op alle levensterreinen. Autisme heeft zowel invloed op het persoonlijk als het maatschappelijk functioneren. Mensen met ASS zijn door hun handicap hun hele leven extra afhankelijk van anderen. We weten niet precies hoeveel mensen met autisme er zijn. Geschat wordt dat 25 à 30 mensen op de 10.000 een aan autisme verwante contactstoornis (o.m. PDD-NOS en Asperger) hebben, ofwel 35.000 personen in Nederland. Als we de vage grenzen ruimer nemen, dan loopt dit aantal op tot meer dan 60.000.

Kenmerken van een autisme-spectrumstoornis

De meest voorkomende kenmerken van een autisme-spectrumstoornis zijn:

- Beperkingen in de sociale interactie
Deze beperkingen kunnen zeer uiteenlopend zijn. Er kan sprake zijn van afsluiten voor contact met anderen, waardoor er geen spontaan contact gemaakt wordt, behalve om eigen behoeften over te brengen. Ook kan er sprake zijn van wel spontaan contact maken maar op een naïeve bijzondere manier. In het contact ontbreekt vaak de wederkerigheid.
- Een gestoorde communicatie
Praten gaat sommigen heel goed af, maar niet op een bij de situatie en de persoon passende manier. Vaak vinden mensen met ASS het moeilijk – vooral met vreemden – een gesprek te beginnen en te onderhouden. Soms is er sprake van eigenaardig taal- of woordgebruik. De mogelijkheden om een gesprek te beginnen, te onderhouden of te begrijpen, schiet wegens onvoldoende begrip van humor en symbolisch taalgebruik tekort.
- Zich herhalende stereotiepe patronen van gedrag, belangstelling en activiteiten
Dit kan zich uiten in geobsedeerd bezig zijn met bepaalde voorwerpen of onderwerpen, vrijetijdsbesteding of hobby's, niet-functionele gewoontes en lichamelijke bewegingen. Mensen met ASS klampen zich vaak angstvallig vast aan bepaalde gewoonten, volgorde in handelingen, vaste routines en aan van buiten geleerde starre patronen. Zij hebben een angstig en geobsedeerd verlangen naar gelijkblijvendheid en kunnen in paniek raken als er een detail in de omgeving verandert. Daarnaast is er vaak sprake van zeer rigide denkpatronen die bescherming biedt tegen teveel prikkels en helpt om de verwarrende en beangstigende buitenwereld op een afstand te houden.

- Informatieverwerkings- en integratieproblemen

Het sociale contact verloopt moeilijk doordat non-verbale signalen onvoldoende worden begrepen. Voor zover signalen wel adequaat worden geïnterpreteerd, heeft men vaak veel moeite om ze tot een zinvol geheel samen te voegen.

De behandeling van een autisme-spectrumstoornis

Het behandel aanbod van het Dr. Leo Kannerhuis bestaat uit een op de autisme-spectrumstoornis en de individuele zorgvraag van de cliënt afgestemde behandeling. Het Dr. Leo Kannerhuis probeert de vraag van de cliënt te vertalen in een passend individueel aanbod. Daartoe worden de ontwikkelingsmogelijkheden en beperkingen van de cliënt en het cliëntsysteem (ouders, gezin, begeleiders school en werk) nagegaan en onderzocht welke aanpak daarvoor in welke context nodig is.

In de praktijk betekent dit:

- de autistische symptomatologie zo mogelijk reguleren of verminderen;
- ontwikkelingsproblemen en bijkomende psychiatrische problemen behandelen;
- vaardigheden om zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij te kunnen functioneren, aanleren en vergroten;
- actieve deelname aan en integratie in de maatschappij realiseren.

De omgeving van de cliënt –ouders, gezin, verwijzer, school, werk– wordt ondermeer door educatie, training, therapie of een combinatie daarvan bij de behandeling betrokken. Dit is nodig om de leerdoelen in alle milieus te oefenen en vaardigheden te generaliseren en een aangepast leef-, school- en/of werkklimaat te realiseren.

2 HET BEHANDELAANBOD

Inleiding

Het behandel aanbod van de poliklinische, klinische en deeltijdbehandeling bestaat uit handelingsgerichte diagnostiek, een aangepast en/of therapeutisch leefklimaat, training en scholing en therapie.

Er wordt gestreefd naar een geïntegreerd aanbod op de volgende gebieden: de psychopathologie, de persoonlijkheidsontwikkeling, zowel sociaal-emotioneel als cognitief, de lichamelijke ontwikkeling, het gezinssysteem en het praktisch functioneren in de school-, werk- en woonomgeving.

Het behandelprogramma is afhankelijk van de zorgvraag, de behandel doelen en de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt en het betrokken systeem.

De programma's in de leefgroep, de Wissel (centrum voor training en scholing), school, stage en werk worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Er wordt naar gestreefd om dezelfde leerdoelen en dezelfde behandel aanpak in de diverse milieus van de cliënt tegelijkertijd te laten gelden. Om dit te realiseren is een goede samenwerking met de bij de cliënt betrokken mensen noodzakelijk. Er wordt gewerkt met een *integraal behandelplan* waarin de zorgvraag, de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt, de behandel aanpak en de behandel doelen opgenomen zijn. In diverse werkplannen – van de leefgroep, van de Wissel (training en scholing) en het maatschappelijk werk en zonodig therapieplannen – wordt vervolgens de wijze waarop aan de behandel doelen gewerkt wordt, beschreven. De behandeling wordt na een observatieperiode halfjaarlijks multidisciplinair geëvalueerd. Daarnaast vindt er elke drie maanden een evaluatie van het behandelplan plaats onder verantwoordelijkheid van de behandelcoördinator (een GZ-psycholoog). De psychiater is eindverantwoordelijk voor de behandeling. In de Logeerhuizen vindt geen behandeling plaats. In het Workhome – de woon-werkgemeenschap voor volwassen mensen met autisme – ligt het accent op begeleiding en stabilisering in een zeer ego-ondersteunende en op autisme afgestemde leefomgeving. Bij decompensatie is behandeling natuurlijk wel nodig.

Een aangepast/therapeutisch leefklimaat

Een op autisme afgestemde leefomgeving is belangrijk om een cliënt niet te overvragen. Vanuit een niet-overvragende maar wel ontwikkelingsstimulerende omgeving, kan door middel van training, scholing en therapie onderzocht worden wat de ontwikkelingsmogelijkheden en beperkingen van de cliënt zijn. Ook kan onderzocht worden welke aanpak het beste bij de cliënt past. Zo'n aangepaste omgeving kan vaak ook door poliklinische behandeling in de betrokken milieus van de cliënt bewerkstelligd worden door middel van ouderbegeleiding en begeleiding van en samenwerking met school, stage of werk.

Binnen de deeltijd en klinische behandeling is sprake van een op autisme afgestemd therapeutisch behandelmilieu. In overleg met de cliënt en zijn systeem wordt een zorgplan en behandelplan opgesteld die zijn afgestemd op de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt en zijn systeem, de zorgvraag en de behandeldoelen. Multidisciplinair wordt gewerkt met een eenduidige op de cliënt aangepaste aanpak met concrete leerdoelen. De aanpak wordt vastgelegd in een rooster. De cliënt functioneert in kleine groepen, waarbij begeleiders in de nabijheid zijn om waar nodig te helpen, zoals bij het verrichten van taken, het begrijpen van communicatie en prikkelregulatie. Deze begeleiders werken binnen een vast team, opdat de cliënt zoveel als mogelijk dezelfde gezichten ziet. In de (dag)kliniek en het scholings- en trainingscentrum heeft de cliënt bovendien een vaste begeleider die helpt om zicht en grip op de leef- en werkomgeving te houden.

Scholing en Training

Het aanleren van vaardigheden past bij kinderen en jongeren met ontwikkelingsproblemen, zeker als de reden van die stagnerende ontwikkelingsproblemen duidelijk aanwijsbaar is geworden. Vaardigheden die aangeleerd of verbeterd kunnen worden binnen het Dr. Leo Kannerhuis zijn: spraak- en taalvaardigheden, communicatieve en sociale vaardigheden, bewegingsvaardigheden, school- en werkvaardigheden, zelfredzaamheidsvaardigheden en vaardigheden om de vrije tijd gevarieerd te besteden. In deze trainingen maakt de trainer gebruik van trainingsmethoden met elementen als cognitieve uitleg, verbale en/of visuele instructie en gedragsmatige oefeningen. De trainers maken daarbij gebruik van de kennis van de bij de behandeling betrokken en voor de behandeling (eind)verantwoordelijke GZ psychologen en psychiaters. Educatie van de cliënt en zijn betrokken omgeving/gezinssysteem over wat autisme bij deze cliënt inhoudt en begeleiding van het betrokken systeem, heeft een trainingskarakter door de complexiteit van de problematiek.

Trainingen in de leefgroep

Belangrijke trainingen in de leefgroep zijn:

- trainingen gericht op inzicht en acceptatie van het autisme;
- trainingen gericht op de persoonlijke ontwikkeling en het vergroten van probleem oplossende vaardigheden;
- trainingen gericht op het vergroten van de communicatieve en sociale vaardigheden in minder gestructureerde en natuurlijkere situaties in de leefgroep tijdens pauzes, het gezamenlijk eten en diverse activiteiten, zoals weekopening en -sluiting, groepsvergadering, activiteiten en discussie programma's;
- trainingen gericht op het vergroten van zelfredzaamheid op het gebied van woonvaardigheden, zoals de zelfverzorging, het huishouden, het (maatschappelijk) verkeer en de vrije tijdsbesteding.

Trainingen in de Wissel, centrum voor training & scholing

Belangrijke trainingen in de Wissel zijn ontwikkelingsgerichte trainingen en trainingen gericht op school- en werkvaardigheden.

De Wissel heeft als doel – door een gezamenlijk optreden van onderwijs en zorg – cliënten met Ass toe te leiden naar een zinvolle en passende dagbesteding, onderwijs en/of arbeid die recht doet aan hun mogelijkheden. Het functioneren in een school- en/of werksituatie is echter niet alleen het einddoel, maar ook een middel tot verdere ontplooiing. Het aanbod binnen de Wissel bestaat uit theoretisch onderwijs en praktische trainingen.

Ontwikkelingsgerichte trainingen

Binnen de ontwikkelingsgerichte trainingen staat de persoonlijke, sociale en emotionele ontwikkeling centraal. Het betreft overzichtelijke en concrete trainingen van sociale, creatieve en motorische vaardigheden die aansluiten bij interesses en mogelijkheden van de cliënten. Naast tcsv (training communicatieve en sociale vaardigheden), is er muziek en muziektheater, sport en zwemmen.

Trainingen gericht op schoolvaardigheden

Het onderwijs krijgt vorm in de samenwerking met De Brouwerij, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Naast verschillende vormen van voortgezet onderwijs is het mogelijk enkele beroepsopleidingen te volgen, gerelateerd aan een aantal arbeidstrainingen. Op dit moment zijn dat de opleiding tot Horeca-assistent (niveau 1) en het Europees Computer Rijbewijs (ECDL). Beide opleidingen worden met een certificaat of diploma afgesloten.

De afdeling Schoolse Vaardigheden biedt daarnaast een individuele vorm van onderwijs gericht op begeleiding en training. Het is mogelijk voor verschillende vakken examen te doen en hiermee een ivo-diploma te verkrijgen.

Trainingen gericht op werkvaardigheden

Het doel van de arbeidstrainingen is het aanleren van werknemersvaardigheden die nodig zijn voor een toekomstig werksituatie. De praktische trainingen worden in de volgende programma's aangeboden: werkplaats (hout), ambacht (div. technieken en creatief), horeca (kantine en keuken), tuin en kas, kantoorpraktijk en textiel.

De TRAP (Training Richting ArbeidsParticipatie)

De stap naar een stage, dagbestedingsplaats of werkplek is voor veel cliënten een te grote stap. Als tussenfase tussen de training en het vervolgtraject is de TRAP opgezet. Op de TRAP kunnen cliënten kiezen uit een scala aan creatieve, ambachtelijke en arbeidsmatige activiteiten. Voorbeelden zijn tuinonderhoud, houtbewerken, pottenbakken, lichte administratieve werkzaamheden, huishoudelijke activiteiten, montage- en assemblagewerk. De aangeboden bezigheden zijn er niet specifiek op gericht een beroep aan te leren. Voorop staat het vergroten van de individuele mogelijkheden van de cliënt ten einde te komen tot een zinvolle arbeidsmatige dagbesteding en het aanleren van een goede arbeidsattitude.

Stagebureau

Voor het eigen maken van het geleerde en zicht te krijgen op het eigen functioneren is het belangrijk dat cliënten leren van praktijksituaties. Hiervoor is het stagebureau opgezet dat jongeren de mogelijkheid biedt door middel van stage werkervaring op te doen. De stagebegeleiders fungeren hierbij als contactpersonen en ondersteuners voor de cliënten.

Therapieën

(Psycho)therapieën worden op indicatie ingezet om emotionele blokkades en/of pathologische gedragspatronen te verminderen of op te heffen. Eén van de algemene voorwaarden voor het indiceren van therapie is dat gebleken is of verwacht mag worden dat gedragsveranderingen niet op een minder ingrijpende of anderszins efficiënte wijze te bewerkstelligen zijn. Een indicatie kan dus gesteld worden als het reguliere programma van het Dr. Leo Kannerhuis onvoldoende ontwikkeling op gang brengt of als te verwachten is dat therapie de beste behandeling biedt. Het reguliere programma van het Dr. Leo Kannerhuis is gericht op het vergroten van de kennis en vaardigheden van de cliënt en van de mensen die betrokken zijn bij de cliënt (zijn micromilieu).

Als er een indicatie voor therapie is gesteld, dan wordt de therapie ingebed in een behandeling waarin ook gewerkt wordt aan een passend leefmilieu en het vergroten van kennis en vaardigheden.

Therapieën die geïndiceerd kunnen worden zijn: psychotherapie, gezinstherapie, muziektherapie, creatieve danstherapie, psychomotore en medicamenteuze therapie.

3 DE AFDELINGEN

Het Dr. Leo Kannerhuis kent een gedifferentieerd behandel-/zorgaanbod voor kinderen, jongeren en volwassenen dat wordt vormgegeven in verschillende afdelingen. In dit hoofdstuk treft u per afdeling of aanbod een korte beschrijving aan van het aanbod en de doelgroep. De aanmeldingscriteria, de aanmeldingsprocedure en de vervolgpcedure vindt u op pagina 21/22/23. Ook vindt u daar de doelstelling van de behandeling.

De polikliniek

Het aanbod van de polikliniek kan onderverdeeld worden in:

- Instroomtraject voor de andere afdelingen van het Dr. Leo Kannerhuis.
- Poliklinisch behandel-/zorgaanbod.

Instroomtraject voor de afdelingen van het Dr. Leo Kannerhuis

De polikliniek is de ‘voordeur’ tot de Kinderkliniek, de Deeltijdbehandeling voor kinderen, de Jongerenkliniek, de Deeltijdbehandeling voor jongeren, het Workhome en de Logeerhuizen. Dat wil zeggen dat het eerste contact van de cliënt, zijn systeem, de verwijzer of collega-instelling met deze afdelingen via de Polikliniek loopt. De hulpvraag van de cliënt wordt in de Polikliniek nader onderzocht en er wordt nagegaan welk (behandel)aanbod van welke afdeling het meest passend is.

Poliklinisch behandel-/zorgaanbod

Het poliklinisch behandel-/zorgaanbod kan opgesplitst worden in twee delen:

- voor cliënten en ouders
- voor collega-hulpverleners en verwijzende instellingen.

Poliklinisch aanbod voor cliënten en hun ouders

- Diagnostiek en/of behandeladvies (consult)

Vraagverduidelijking door middel van verheldering van problematiek en vaardigheden. Bij de aanvraag is er sprake van een stoornis in het autistisch spectrum of een sterk vermoeden daarvan. De intelligentie is hoger dan een TIQ van 55. Leeftijd is voor dit aanbod geen criterium.

Poliklinische behandeling

Hierbij kan gebruik gemaakt worden van (een combinatie van) de volgende modules:

- Psychiatrische Gezinsbehandeling
- Trainen van vaardigheden op het gebied van werken en/of wonen
- Psychotherapie
- Medicamenteuze behandeling
- Ouder-/partnerbegeleiding en ouder-/partnercursus
- Arbeidshulpverlening.

Voor de poliklinische behandelmodules gelden de algemene aanmeldcriteria.

Ondersteuning in de wachttijd voor behandeling en na het ontslag.

Na indicatie voor deeltijd of klinische behandeling in het Dr. Leo Kannerhuis kan in overleg met cliënt, verwijzer en cliëntsysteem ondersteuning geboden worden. Ook na het beëindigen van de deeltijd of klinische behandeling kan (tijdelijk) begeleiding geboden worden in de overgangsfase naar het vervoltraject.

Het aanbod voor collega hulpverleners en verwijzende instellingen

Het aanbod voor collega's wordt vormgegeven in samenwerking met de afdeling Research en Development (R&D). Onderdelen zijn o.a.: onderzoek, deskundigheidsbevordering (voorlichting, opleiding, detachering) en ontwikkelen van behandelmodules.

Voor meer informatie zie hoofdstuk 5.

Polikliniek in Amsterdam

De Polikliniek Amsterdam biedt een divers aanbod voor kinderen, jongeren en volwassenen. Elke vraag om hulpverlening wordt in overleg met de cliënt, het cliëntsysteem, de verwijzer en de behandelaar onderzocht. Samen wordt gezocht naar een aanbod dat recht doet aan de hulpvraag. Dit kan bijvoorbeeld ook inhouden dat bestaand aanbod wordt aangepast. Ook kunnen (delen van) behandeling in overleg/samenwerking met de huidige behandelaar worden overgenomen. Richtlijn hierbij is dat zodra de behandeling in intensiteit kan worden verminderd of afgesloten, de cliënt wordt terugverwezen naar de tweede lijn. De Polikliniek Amsterdam heeft geen mogelijkheden voor crisisopvang of achtervang.

De Kinderkliniek

De Kinderkliniek kent in totaal 20 plaatsen. De kinderen wonen in groepen van elk 5 kinderen. Per groep is een aparte huiskamer en elk kind heeft een eigen slaapkamer. De behandeling vindt plaats in de therapeutische leefgroep, op school en door middel van individuele en groepsgerichte trainingen en therapieën.

Doelgroep

De Kinderkliniek is bedoeld voor kinderen die met het ambulante, reguliere regionale aanbod onvoldoende geholpen zijn. De leeftijd van de opgenomen kinderen ligt tussen 6 en 14 jaar. Er is sprake van een vastgelopen ontwikkeling waarbij het perspectief bestaat dat hierin door klinische behandeling verandering kan worden gebracht. De ernst van de problemen overschrijdt de draagkracht van het gezin en/of het gezin kan onvoldoende ontwikkelingsmogelijkheden bieden. Er wordt gestreefd naar een zo optimaal mogelijk functioneren van kind en gezin, opdat het kind zo spoedig mogelijk weer in het gezin kan worden teruggeplaatst.

Deeltijdbehandeling voor kinderen

De deeltijdbehandeling voor kinderen tussen 6 en 14 jaar heeft een capaciteit van 8 plaatsen. Hiermee kan aan \pm 16 kinderen deeltijdbehandeling worden geboden. Het aantal is afhankelijk van het aantal dagen of dagdelen dat de kinderen gebruik maken van dit aanbod.

Er zijn 2 leefgroepen ingedeeld op leeftijd; school en behandeling worden op elkaar afgestemd. Op basis van de hulpvraag, de mogelijkheden en beperkingen en de ontwikkelingsmogelijkheden van de cliënt wordt een individueel programma geboden. De reistijd tussen thuis en de deeltijdbehandeling dient beperkt te zijn tot maximaal 1 uur.

Doelgroep

De deeltijdbehandeling is bedoeld voor kinderen die gespecialiseerde hulp nodig hebben, maar waarvoor klinische opname een onnodig grote of ingrijpende stap is. Voor kinderen die klinisch zijn behandeld, maar voor wie de stap naar huis te groot is, kan tijdelijke deeltijdbehandeling uitkomst bieden. Daarnaast is de deeltijdbehandeling bedoeld voor kinderen die door hun autisme sociaal vastlopen op school. Voor scholing maken de kinderen gebruik van de Brouwerij, een speciale school waar het Dr. Leo Kannerhuis mee samenwerkt en de Wissel, de afdeling Training & Scholing van het Dr. Leo Kannerhuis. De behandeling is gericht op het beter functioneren van het kind in zijn sociale omgeving, thuis en op school. School en gezin worden betrokken bij de behandeling zodat de training en therapie van de deeltijdbehandeling in de thuissituatie of op school worden gecontinueerd.

De Jongerenkliniek

De Jongerenkliniek heeft 48 plaatsen verdeeld over 8 groepen.

De groepen zijn gehuisvest in woningen in Oosterbeek en omgeving. De behandeling vindt plaats in de leefgroep en in de Wissel, de afdeling training en scholing van het Dr. Leo Kannerhuis. Het onderwijs wordt vormgegeven in samenwerking met de Brouwerij, een school voor speciaal onderwijs.

Doelgroep

De kliniek voor jongeren is bedoeld voor jongeren die voor korte of langere tijd (gemiddeld 2,5 jaar) – al naar gelang de hulpvraag en ontwikkelingsmogelijkheden – klinisch worden opgenomen voor behandeling. Daar waar mogelijk of wenselijk, vormt school onderdeel van de behandeling. De leeftijd van de opgenomen jongeren ligt tussen 14 en 21 jaar.

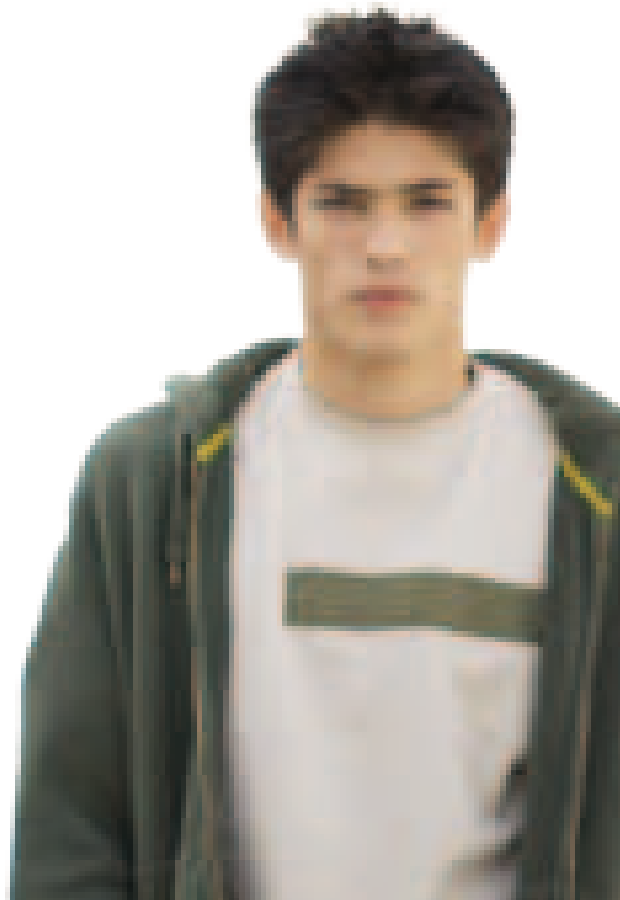

Deeltijdbehandeling voor jongeren

Algemeen aanbod

De afdeling deeltijdbehandeling bestaat uit 3 dagklinische groepen en 4 modulaire vormen van behandeling: de Training voor Jong Volwassenen, de Weekendtraining, het Onderwijs Behandelprogramma en Dagklinische Behandeling in combinatie met een Onderwijstraject op het VSO.

De dagklinische groepen zijn bedoeld voor jongeren tussen 14 en 24 jaar. De afdeling heeft 18 fulltime plaatsen. Hiermee kan aan \pm 30 jongeren deeltijdbehandeling worden geboden. Jongeren komen afhankelijk van hun hulpvraag en zorgbehoefte voor 2 tot 5 dagen naar de behandelafdeling. Deze vorm van deeltijdbehandeling wordt vormgegeven in 3 groepen. De behandeling bestaat uit verschillende programma-onderdelen, die vorm krijgen in een individueel rooster voor de jongere. Het gaat hierbij om individuele programma's en

groepsprogramma's. Er is aandacht voor programma's gericht op de sociale en emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van zelfstandig functioneren. Een deel van de jongeren maakt gebruik van de Wissel, de afdeling Training & Scholing van het Dr. Leo Kannerhuis, voor wat betreft het aanbod schoolse vaardigheden en arbeidstraining. In deze trainingen wordt aandacht besteed aan het vergroten van de arbeidsvaardigheden van de jongere, zowel op het gebied van attitude als op het gebied van technische vaardigheden.

Doelgroep

De afdeling deeltijdbehandeling is bedoeld voor jongeren die in aanmerking komen voor behandeling, maar die thuis kunnen blijven wonen of in een woonvoorziening wonen. Ouders worden intensief bij de behandeling betrokken. De overdag aangeboden trainingen en therapieën worden door ouders/verzorgers in de thuissituatie gecontinueerd. Soms betreft het jongeren voor wie deeltijdbehandeling vervangend is voor school en/of werk. Deeltijdbehandeling kan ook aanvullend zijn op een school- en/of werksituatie. De reistijd tussen thuis en de deeltijdbehandeling is maximaal ongeveer één uur.

Aanvullend aanbod Deeltijdbehandeling voor jongeren

Module: Training voor jong volwassenen met ASS

De training voor jong volwassenen is bedoeld voor cliënten met een hulpvraag voortkomend uit ASS die een training willen combineren met andere dagelijkse bezigheden. De training vindt plaats op (gemiddeld) 21 wekelijkse bijeenkomsten van 15.30 – 20.30 uur. Er wordt gewerkt met een vaste groep van 8 cliënten. De cliënt verbindt zich aan de afspraak de gehele module van 21 bijeenkomsten te volgen.

Doelgroep

De training is bestemd voor mensen van 18 – 30 jaar met een autisme-spectrumstoornis die zich door middel van training een aantal vaardigheden eigen willen maken. Het betreft cliënten die in staat zijn een dagelijks ritme vast te houden en in staat zijn gedurende de training in een groep te functioneren.

Module: Weekendtraining voor jongeren met ASS

De weekendtraining is bedoeld voor jongeren met een autisme-spectrumstoornis die naar school gaan of werken en die (nog) thuiswonen. Door middel van training in het weekend wordt de jongere uitgedaagd zich verder te ontwikkelen.

De training vindt plaats gedurende één weekend in 3 à 4 weken. De module bestaat uit totaal 8 weekenden van vrijdagavond tot zondagavond. Er wordt gewerkt in groepjes van 6 à 7 jongeren.

Doelgroep

Jongeren van 17 jaar tot maximaal 24 jaar oud met een autisme-spectrumstoornis die doordeweeks naar school gaan of werken en die (nog) thuis wonen en die willen werken aan hulpvragen voortkomend uit Ass.

De ouders(s)/verzorger(s) is/zijn bereid een inhoudelijk aandeel te leveren aan de training.

Module: KAIRO, Onderwijs Behandel Programma voor jongeren met ASS

Deze module wordt vormgegeven in samenwerking met ROC Rijn IJssel Arnhem. Jongeren met ASS die een middelbare beroepsopleiding volgen, hebben soms extra ondersteuning en begeleiding nodig. Het Onderwijs Behandelprogramma ondersteunt jongeren met ASS om een beroepsopleiding met succes af te ronden. In deze module wordt speciaal aandacht besteed aan de voorbereiding op een beroepsopleiding en het verwerven van schoolse vaardigheden als samenwerken in een groep en plannen en maken van huiswerk. Daarnaast is er aandacht voor het uitbreiden van communicatieve en sociale vaardigheden, het invullen van de vrije tijd en uitbreiden van de sociale contacten. Het Onderwijs Behandel Programma ondersteunt de jongere om een steviger basis te krijgen voorafgaand aan de opleiding en begeleidt hen gedurende het vervolg van de beroepsopleiding.

Doelgroep

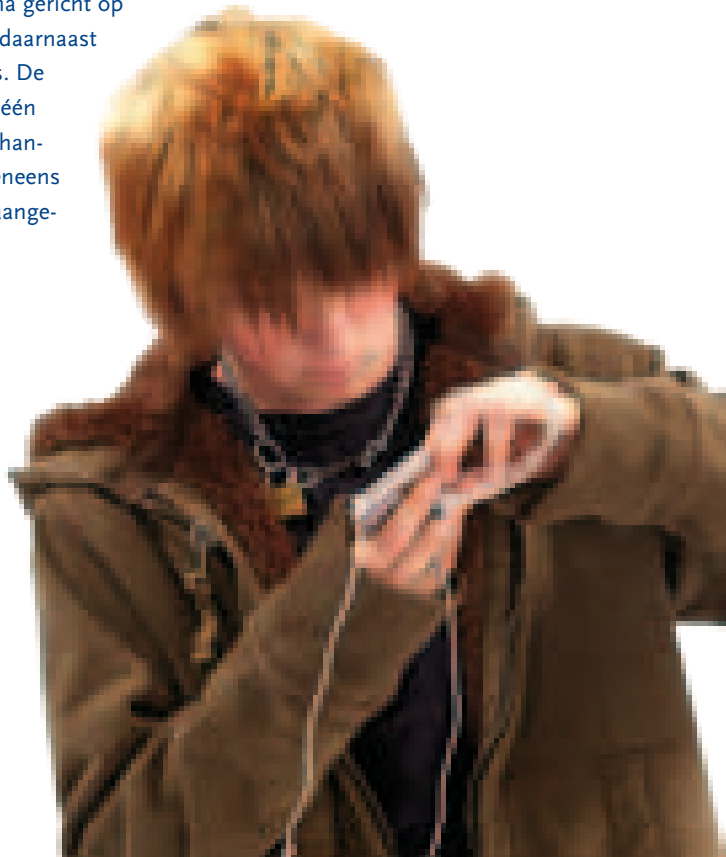
Jongeren/jongvolwassenen tussen 16 en 24 jaar met ASS die één van de volgende beroepsopleidingen willen volgen aan ROC Rijn IJssel Arnhem. Het betreft de opleiding tot: bedrijfsadministratief medewerker, boekhoudkundig medewerker, laboratoriummedewerker, servicemedewerker ICT, medewerker beheer ICT en Monteur Sterkstroom Installaties, Elektrotechniek. Meer informatie over deze opleidingen is te vinden op www.rijnijssel.nl. De jongere dient te voldoen aan de vooropleidingseisen of aan te kunnen tonen dat hij/zij over een vergelijkbaar niveau beschikt.

Module: Dagklinische behandeling voor jongeren met ASS in combinatie met een onderwijstraject op het vso

Deze module wordt vormgegeven in samenwerking met Kristallis Scholengroep in Nijmegen, een school voor voortgezet speciaal onderwijs in cluster 4. Doel is jongeren met ASS die onderwijs volgen binnen de A-afdeling extra ondersteuning te bieden bij het onderwijstraject. Het betreft ondersteuning op verschillende levensgebieden waardoor het volgen van een opleidingstraject binnen het vso onderwijs haalbaar is en de jongere zich optimaal kan ontwikkelen. Het behandel aanbod is aanvullend op het onderwijstraject binnen de Kristallis Scholengroep. Onderdelen van het behandelprogramma zijn o.a. training communicatieve en sociale vaardigheden, training samenwerken, training omgaan met problemen en training omgaan met vrije tijd.

Doelgroep

Er zijn twee trajecten te onderscheiden: een traject voor onderbouw leerlingen (12-15 jaar) en een traject voor bovenbouw leerlingen (15-18 jaar). De onderbouwleerlingen volgen twee middagen per week een behandelprogramma gericht op ASS-problematiek en hebben daarnaast nog individuele programma's. De bovenbouwleerlingen volgen één ochtend per week een ASS behandelprogramma en krijgen eveneens een individueel programma aangeboden.

De Logeervoorziening

De Logeervoorziening van het Dr. Leo Kannerhuis bestaat uit 5 Logeerhuizen. De Logeerhuizen zijn gesitueerd op een terrein in Nijmegen waar veel mogelijkheden zijn voor activiteiten die het logeren nuttig en aangenaam maken. In één Logeerhuis kunnen kinderen, jongeren of (jong)volwassenen één weekend per 4 weken en 3 weken per jaar in de schoolvakantie logeren. Elk Logeerhuis heeft 6 plaatsen, in de praktijk betekent dit een capaciteit van 24 logés per Logeerhuis. Momenteel kunnen in totaal 165 logés gebruikmaken van de Logeervoorziening. Er wordt gewerkt met een vaste groep logés van dezelfde leeftijd of hetzelfde niveau.

Doelgroep

Het Logeerhuis is bedoeld voor thuiswonende kinderen en jongeren van 4-21 jaar en (jong) volwassenen met een stoornis binnen het autistisch spectrum. De logé is in staat deel te nemen aan activiteiten in een groep van 6 à 8 personen. Er is een verwijzer die schriftelijk de verantwoordelijkheid neemt voor de begeleiding/behandeling. In de Logeerhuizen vindt geen behandeling plaats.

Doelstelling

De primaire doelstelling is de logés een leuk weekend en een vakantie bieden met lot- leeftijdgenoten onder begeleiding van groepsleiding met kennis en ervaring op het gebied van autisme en een tijdelijke ontlasting van de gezins-situatie.

Het Workhome

Het Workhome is een woon-werkgemeenschap voor volwassenen met autisme (wwa). Op het terrein van het Workhome zijn verschillende voorzieningen waar 32 cliënten wonen en werken. Het grootste gedeelte van de activiteiten vindt plaats in de eigen woonomgeving.

Doelgroep

De doelgroep van het Workhome zijn volwassenen van 18 jaar of ouder met ASS die onvoldoende vaardigheden bezitten om zich zelfstandig te kunnen handhaven. Het betreft cliënten die zo'n elementaire behoefte hebben aan structuur en overzicht dat ze zijn aangewezen op één milieu waarin wonen, werken en ontspanning volledig zijn geïntegreerd.

In het Workhome ligt het accent op begeleiding en stabilisering (soms is behandeling nodig bij decompensatie).

Het aanbod kenmerkt zich door een vorm van zorgdifferentiatie. Dit betekent dat er een aanbod geboden wordt voor mensen met een vraag naar zeer intensieve begeleiding, maar ook voor mensen die met een relatief minder intensieve zorg en begeleiding toe kunnen. Ze zijn echter allen aangewezen op een geïntegreerde zorgverlening binnen één milieu.

Doelstelling

Het bieden van een gestructureerde leefomgeving met een meer of mindere intensieve, individuele begeleiding in een kleine leefgroep. Hierbij wordt uitgegaan van de eigenheid, interesses en mogelijkheden van de bewoner.

Aanvullende aanmeldcriteria voor het Workhome

De cliënt is reeds eerder behandeld voor Ass en de noodzaak bestaat tot integratie van wonen, werken en ontspanning binnen een gestructureerde, overzichtelijke omgeving. De cliënt dient zich te kunnen handhaven in een open setting. De cliënt is in staat onder begeleiding deel te nemen aan werkzaamheden binnen de voorziening. Er is een indicatie voor langdurige zorg.

De Leer-leefvoorziening voor jongeren met autisme

De Leer-leefvoorziening van het Dr. Leo Kannerhuis is een nieuwe voorziening voor jeugdigen met een autisme-spectrumstoornis (ASS). Zij ondervinden blijvend ernstige beperkingen in het (maatschappelijk) functioneren. Ook na een (eerste) behandeltraject blijven zij aangewezen op een intensieve vorm van begeleiding en een aangepast leefklimaat. In de Leer-leefvoorziening ligt het accent niet meer alleen op behandelen, maar ook op langdurige stabilisatie en het creëren van een ontwikkelingsstimulerend leefklimaat. Het betreft een gespecialiseerde woonvoorziening met een integraal zorgaanbod van wonen, school en vrije tijd. De Leer-leefvoorziening biedt plaats aan 24 cliënten.

Doelgroep en leeftijd

Tot de doelgroep van de Leer-leefvoorziening worden gerekend jeugdigen met een ASS in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Er is sprake van psychiatrische problematiek van chronische aard. Er zijn ernstige beperkingen in het maatschappelijk functioneren en problemen op meerdere levensterreinen zoals school, wonen en dagbesteding. Binnen het thuismilieu lukt het niet om de ontwikkeling weer op gang te helpen.

Doelstelling

In de Leer-leefvoorziening wordt een veilig en voorspelbaar dag- en nachtritme geboden. De begeleiding, therapie en training zijn gericht op het vasthouden van het geleerde en het trainen en ontwikkelen richting jong volwassenheid. De begeleiding en behandeling verschilt per cliënt en per groep met het accent op het activeren en stimuleren van de nog mogelijke ontwikkeling. Naast het werken aan de zelfredzaamheid wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, acceptatie van ASS, losmaking, seksualiteit etc. Het perspectief bestaat dat door opname in een woonvorm met een integraal zorg- /behandelaanbod verdere ontwikkeling gestimuleerd en geactiveerd kan worden. De cliënt wordt voorbereid op het wonen in een vervolgsetting als een Workhome of een RIBW+.

Doelstelling behandeling

- Op gang helpen brengen, zo mogelijk met de verwijzer, van een vastgelopen ontwikkeling bij een cliënt waarbij de autistische problematiek de hoofd-diagnose is en comorbiditeit (andere problemen) de behandeling niet in de weg staat.
- Vergroten van de kennis, het inzicht in en de acceptatie van autisme bij cliënt en het bij hem betrokken (gezins)systeem.
- Autistische symptomen waar mogelijk verminderen en/of reguleren;
- Verminderen of opheffen van bijkomende psychiatrische stoornissen;
- Verminderen van gedragsontregelingen.
- Aanleren en vergroten van vaardigheden om te komen tot een zo normaal mogelijk leventijdsadequaat functioneren binnen alle milieus: gezin, school, wonen, werken en vrije tijd.
- Vergroten van de draagkracht van het gezin, opdat de cliënt zoveel als mogelijk vanuit de thuissituatie behandeld kan worden of na behandeling weer in de thuissituatie zijn levensloop kan vervolgen.

Algemene aanmeldcriteria

- Er is sprake van een stoornis in het autistisch spectrum, vastgesteld door een kinder- en jeugdpsychiater.
- Een van de intelligentiefactoren is 85 of hoger; de verbale alsmede de sociale intelligentie is 70 of hoger.
- Ambulante en (dag)klinische behandelmogelijkheden in de regio zijn ontoereikend gebleken.
- De ernst van de problemen overschrijdt de draagkracht van het gezin en/of het gezin biedt onvoldoende ontwikkelingsmogelijkheden.
- Er is sprake van een vastgelopen ontwikkeling waarbij het perspectief bestaat dat hierin door behandeling verandering kan worden gebracht.

Aanmeldprocedure

Aanmelden kan via de (huis)arts, een (kinder- en jeugd)psychiater, GZ-psycholoog (verbonden aan een instelling), Bureau Jeugdzorg, Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), GGZ (Jeugd) of een kinder- en jeugdpsychiatrische kliniek.

Een aanmeldformulier kan als volgt opgevraagd worden: via de website www.leokannerhuis.nl, per e-mail naar polikliniek@leokannerhuis.nl of telefonisch: 026 33 33 037.

Op het aanmeldformulier staat vermeld welke informatie met de aanmelding dient te worden meegestuurd.

Formulier en bijlagen dienen gestuurd te worden naar:
Polikliniek Dr. Leo Kannerhuis, Postbus 62, 6865 ZH Doorwerth.

Vervolgprocedure

Na binnenkomst van de aanmelding krijgen cliënt, ouders en aanmelder een schriftelijke ontvangstbevestiging. Als de cliënt op grond van de criteria in aanmerking komt voor behandeling, worden afspraken gemaakt voor intakegesprekken met de psychiater, GZ-psycholoog en maatschappelijk werker van de afdeling waarvoor de cliënt is aangemeld. De cliënt, ouder en aanmelder ontvangen daarna bericht of de afdeling een passend aanbod kan bieden. Vervolgens wordt de cliënt in behandeling genomen of op de wachtlijst geplaatst. Bij afwijzing wordt een advies gegeven over alternatieven binnen of buiten het Dr. Leo Kannerhuis.

Voor sommige afdelingen is er helaas een wachtlijst. Mocht de cliënt, ouder of aanmelder in de tijd tot opname behoefte hebben aan ondersteuning, dan wordt in overleg met betrokkenen onderzocht hoe en door wie die ondersteuning het beste gegeven kan worden.

5 OVERIGE DIENSTVERLENING EN ACTIVITEITEN

Het Dr. Leo Kannerhuis is naast een behandel- en begeleidingscentrum voor cliënten en ouders ook een kenniscentrum op het gebied van autisme. Eén van de doelstellingen van het Dr. Leo Kannerhuis is om de expertise uit te dragen en te delen met belanghebbenden en belangstellenden. Externe relaties kunnen dan ook een beroep doen op de specifieke deskundigheid van het Dr. Leo Kannerhuis.

In dit hoofdstuk is een korte beschrijving opgenomen van diensten en activiteiten van het Dr. Leo Kannerhuis op dit gebied.

Training, deskundigheidsbevordering en detachering

Het dienstverleningsaanbod kan variëren van een kort telefonisch advies tot een gepland overleg met collega's van andere instellingen, van een werkbezoek waarin de werkwijze van het Dr. Leo Kannerhuis wordt uitgelegd tot een uitgebreid deskundigheidsbevorderingstraject op locatie.

Ook tot de dienstverlening kan worden gerekend stagebegeleiding, het geven van voorlichting en presentaties, het leveren van bijdragen aan opleidingen, het ontwikkelen van behandelmodules etc.

Onderzoek in samenwerking met andere instellingen betreft vooral praktijkonderzoek, waarbij het Dr. Leo Kannerhuis een werkplaatsfunctie vervult: uit ervaring en wetenschappelijke kennis worden modules en trainingen ontwikkeld. Daarnaast is het mogelijk dat gespecialiseerde medewerkers van het Dr. Leo Kannerhuis door een andere instelling of organisatie via een detacheringsovereenkomst voor een bepaalde periode op locatie van de aanvragen worden ingezet.

Werkwijze

Door de aanvrager wordt een schriftelijk verzoek met een omschrijving van de situatie en het verwachte resultaat gestuurd naar de Polikliniek, e-mail: polikliniek@leokannerhuis.nl of naar Postbus 62, 6865 ZH Doorwerth. Na ontvangst wordt door de afdeling Research & Development (R&D) contact opgenomen voor het maken van een afspraak om de aanvraag te bespreken en wordt in samenspraak met de aanvrager een programma of traject opgesteld.

Zorgvernieuwing

Zorg en behandeling voor cliënten met ASS zijn voortdurend in beweging.

Het cluster R&D ondersteunt en initieert activiteiten op het gebied van zorgvernieuwing. Daarnaast is zij actief in het bundelen en doorontwikkelen van beschikbare kennis en expertise. Doel is de toegankelijkheid en het daadwerkelijk gebruik ervan door hulpverleners binnen en buiten de instelling te bevorderen.

Voorbeeldprojecten van zorgvernieuwing

– Equalproject KIRA

Het Dr. Leo Kannerhuis heeft samen met een aantal partners (RMPI Barendrecht, Centrum Autisme Leiden, De Steiger Dordrecht en de Centrale RINO groep Utrecht) een methodiek ontwikkeld voor de begeleiding van mensen met autisme naar een (betaalde) plek op de arbeidsmarkt. Het project is inmiddels afgerond. De methodiek is beschikbaar in boekvorm met cd-rom of te downloaden via www.leokannerhuis.nl.

– KAIRO

KAIRO is het tweede Equalproject van het Dr. Leo Kannerhuis. Ook hier wordt samengewerkt met een aantal partners: roc Rijn IJssel Arnhem, roc Da Vinci Dordrecht en De Steiger Dordrecht (onderdeel van De Grote Rivieren). Doelstelling van het KAIRO-project is dat jongeren met ASS door een gezamenlijk optreden van onderwijs en zorg in staat worden gesteld om een beroepsopleiding te volgen.

Cluster Research & Development (R&D)

Het cluster R&D richt zich op ontwikkeling, bundeling en transfer van kennis en expertise op het vakgebied autisme voor interne en externe doelgroepen.

De activiteiten van R&D omvatten:

- innovatie en onderzoek
- kennis- en methodiekontwikkeling
- voorlichting
- opleiding
- deskundigheidsbevordering

Deze activiteiten worden overwegend projectgewijs opgezet en uitgevoerd. Dit gebeurt in nauwe samenwerking en afstemming met de interne organisatie.

Voor een actueel overzicht van de activiteiten van het cluster R&D verwijzen we u naar de website.

Post-HBO Opleiding Autisme

Samen met de Centrale RINO-groep heeft het Dr. Leo Kannerhuis een Post-HBO Opleiding Autisme opgezet. De opleiding is een éénjarige gecertificeerde opleiding die wordt gegeven bij de Centrale RINO-groep in Utrecht. Meer informatie over de Post-HBO Opleiding Autisme vindt u op www.crg.nl

Leo Kannerhuis Nederland, de beste behandeling binnen bereik

Het Dr. Leo Kannerhuis heeft het initiatief genomen om er voor te zorgen dat de gespecialiseerde autismehulpverlening dichterbij de omgeving van de cliënt wordt aangeboden. Hiervoor is gezocht naar bestaande partners in den lande om zo de krachten te bundelen en is Leo Kannerhuis Nederland opgericht. In de komende tijd zal Leo Kannerhuis Nederland verder vorm krijgen doordat op strategische plaatsen in het land naast het Dr. Leo Kannerhuis in Gelderland vijf gespecialiseerde centra worden gevormd met een identiek basisaanbod. Doel is naast het bieden van gespecialiseerde hulp in de directe omgeving van de cliënt, het gezamenlijk verder ontwikkelen en uitbouwen van het aanbod.

Voor meer informatie over de plannen van Leo Kannerhuis Nederland zie www.leokannerhuisnederland.nl

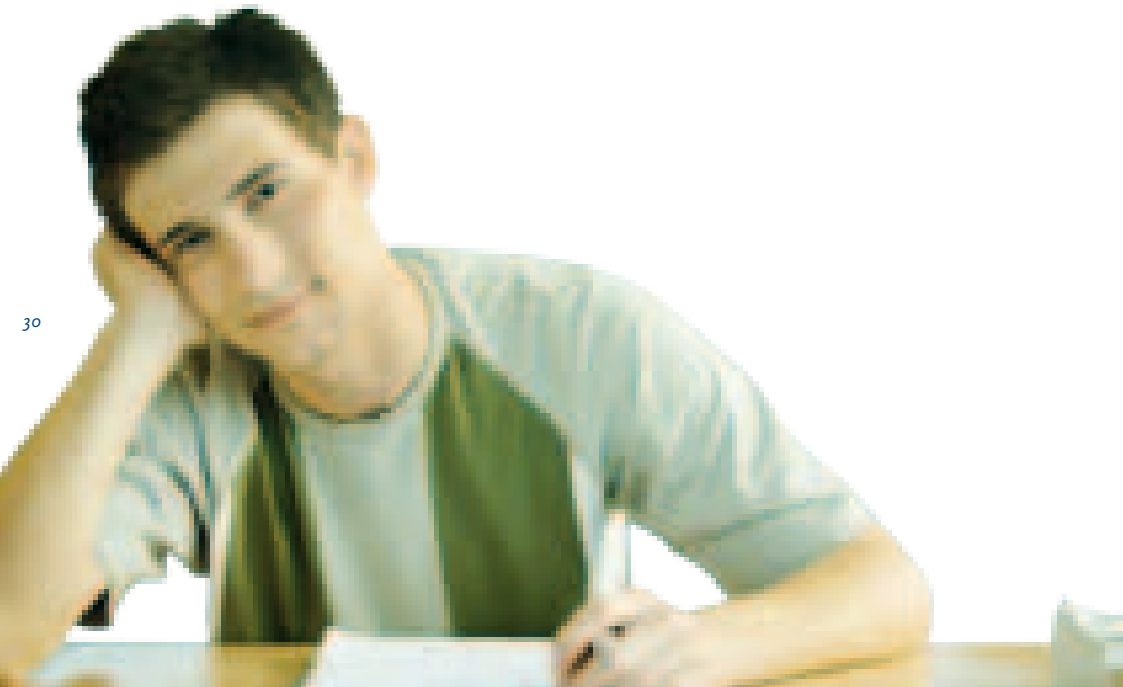
Het Convenant Autisme

In aansluiting op het Landelijk Convenant Autisme werd op 19 januari 2005 in het Provinciehuis in Arnhem het Convenant Autisme Gelderland ondertekend. Op die datum spraken 25 Gelderse instellingen uit de Geestelijke Gezondheidszorg, de Verstandelijk Gehandicaptenzorg en het Onderwijs de intentie uit te komen tot een samenhangend aanbod voor mensen met autisme in de provincie Gelderland. Dit aantal is inmiddels gegroeid tot 50 instellingen. Het Dr. Leo Kannerhuis is gastheer en voorzitter van de stuurgroep van het Gelders Convenant. Meer informatie over het Landelijke Convenant Autisme vindt u op: www.convenantautisme.nl. De instellingen in Gelderland vindt u op www.autismegelderland.nl. Provincie Gelderland heeft voor de implementatie van het Convenant Autisme in de provincie Gelderland een subsidie toegekend.

6 TOEKOMSTPLANNEN

Het Dr. Leo Kannerhuis bezint zich voortdurend hoe de bestaande dienstverlening aan mensen met autisme geoptimaliseerd kan worden en op welke wijze het zorgaanbod aangepast en/of uitgebreid dient te worden. Centraal thema hierbij is levensloopbegeleiding. Het Dr. Leo Kannerhuis wil zowel preventief als na de behandeling een bijdrage leveren. Uitgangspunt hierbij is zorgen dat mensen met autisme enerzijds voldoende uitdagingen en ontwikkelingsmogelijkheden krijgen, en anderzijds niet worden overvraagd. Het behandelaanbod dient zo gewoon mogelijk te zijn als kan en zo bijzonder als nodig is, meebewegend met de veranderingen in levensgebieden en levensloop.

Hoe het Dr. Leo Kannerhuis tegen de toekomst van de autismehulpverlening regionaal en landelijk aankijkt, treft u aan in de nota 'Springzaad'. De nota kunt u telefonisch (026 33 33 037) of per e-mail (info@leokannerhuis) opvragen.

7 DE CLIËNTENRAAD

Het Dr. Leo Kannerhuis kent een cliëntenraad die is opgesplitst in vier deelraden:

- Een *Ouderraad* (Familievereniging Leo Kanner, opgericht in 1982). Van de Familievereniging kunnen ouders, familieleden, wettelijk vertegenwoordigers en andere betrokkenen lid worden.
- Een *Kinderraad* voor de kinderen van de Kinderkliniek en de Deeltijdbehandeling voor kinderen.
- Een *Jongerenraad* voor de jongeren van de Jongerenkliniek en de Deeltijdbehandeling voor jongeren.
- Een *Bewonersraad* voor de bewoners van het Workhome, de woon-werk-gemeenschap voor volwassenen.

Aan de Kinderraad, de Jongerenraad en de Bewonersraad is een ondersteuner toegevoegd die de leden waar nodig ondersteunt en begeleidt. Naast de eigen vergaderingen van elke raad, wordt een aantal malen per jaar vergaderd met de Raad van Bestuur of het afdelingsmanagement. Eenmaal per jaar komt de complete raad bij elkaar.

Viermaal per jaar verschijnt het blad *Contact*, het informatiebulletin voor cliënten, ouders en familieleden. Leden van de cliëntenraad maken deel uit van de redactie van Contact.

8 ADRESSEN

Dr. Leo Kannerhuis Centrum voor Autisme

Raad van Bestuur, Clustermanagement, Algemene diensten en Polikliniek

Bezoekadres	Houtsniplaan 1, 6865 xz Doorwerth
Postadres	Postbus 62, 6865 zH Doorwerth
Telefoon	026 3333037
Fax	026 3397487
E-mail	info@leokannerhuis.nl
Web	www.leokannerhuis.nl

Familievereniging 'Leo Kanner' (OVLK)

Secretariaat	Postbus 62, 6865 zH Doorwerth
E-mail	ovlk@leokannerhuis.nl

COLOFON

Samenstelling en redactie

Dr. Leo Kannerhuis
november 2010

Vormgeving

Han Jansen

Foto hoofdkantoor

Herman van Ommen

Druk

Grafisch Bedrijf Outhuis en Kemperman bv

Houtsniplaan 1

Postbus 62

6865 ZH Doorwerth

Telefoon (026) 33 33 037

Fax (026) 33 97 487

E-mail info@leokannerhuis.nl

Web www.leokannerhuis.nl